

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Razširjen strokovni kolegij za lekarniško farmacijo

Razširjen strokovni kolegij za lekarniško farmacijo

Poročilo o delu RSK za lekarniško farmacijo

Za obdobje januar – december 2017

Franci Tratar
25.01.2018

V obdobju januar – december 2017 je RSK za lekarniško farmacijo imel dve seji in sicer 5. sejo 29. maja 2017 in 6. sejo 23. novembra 2017.

Na 5. seji RSK smo nadaljevali z obravnavo problematike akreditacije bolnišnic in vključevanja kliničnih farmacevtov v multidisciplinarne time v bolnišnicah ter obvezno prisotnost kliničnih farmacevtov v vseh procesih zdravljenja z zdravili v bolnišnicah. RSK je v zvezi s to problematiko MZ predal dokument, ki povzema trenutno stanje klinične farmacije v bolnišnicah v luči akreditacij. Uradnega odgovora do 5. seje RSK še ni prejel.

Dejstvo namreč je, da zakonodaja v Sloveniji podpira neposredno sodelovanje kliničnega farmacevta v vseh fazah zdravljenja z zdravili, zlasti novi ZLD-1. Načelno je takšna tudi usmeritev MZ, kar lahko razberemo iz zakona in odgovora ministrice na poslansko vprašanje. V Sloveniji je največ bolnišnic akreditiranih po standardu AACI (American Accreditation Commission International), ki pa ne sledi niti stališčem MZ niti zakonodaji. RSK je kot ključni izpostavil dve vprašanji:

1. Ali je klinični farmacevt zdravstveni delavec, samostojen strokovnjak, ki je polnopravni član zdravstvenega multidisciplinarnega tima na oddelkih in je vključen v vse procese zdravljenja z zdravili (vključujoč vizite), ali je samo konzultant, ki ga pokličejo, ko ga potrebujejo in oz. kakor določi bolnišnica, sicer mesta v multidisciplinarnem timu, ki sodeluje v zdravljenju bolnika na oddelku, nima?
2. Ali lahko vodstvo bolnišnice oziroma predstojniki oddelkov bolnikom omejujejo dostop do storitev klinične farmacije in kliničnega farmacevta vključijo v multidisciplinarni tim le pri tistih bolnikih, pri katerih presodijo, da so potrebni njegove farmacevtske skrbi.

Pri tem RSK opozarja, da je slovenski prevod AACI standarda na področju bolnišnične lekarniške dejavnosti nestrokoven in pomanjkljiv. Poleg tega v zadnjih dveh različicah standarda AACI prihaja do bistvenih razlik v opredelitvi in pomenu farmacevtske oskrbe in klinične farmacije (prevod farmacevtska oskrba je napačen, saj gre v izvirnem angleškem standardu za »pharmaceutical care«, kar pomeni farmacevtsko skrb, ki vključuje tudi dejavnost klinične farmacije). Obe verziji navajata kliničnega farmakologa (v Sloveniji so za to področje kompetentni klinični farmacevti), popolnoma izključita farmacevtsko skrb, kliničnega farmacevta pa oddaljujeta iz multidisciplinarnega tima.

RSK ugotavlja, da je treba nujno spremeniti standard AACI v poglavju 21 Farmacevtske storitve, saj je trenutna različica neustrezna in lahko pacientom povzroči veliko škode. Zato je RSK sprejel sklep:

RSK za lekarniško farmacijo poziva Ministrstvo za zdravje RS, da se na poslani dokument uradno odzove in odgovori na dve vprašanji: prvič, ali je predstavnike akreditacijskih hiš opozorilo na probleme, navedene v dopisu, in drugič, ali so predstavniki akreditacijskih hiš odgovorili, kako bodo navedeni problemi rešeni in kako bo odpravljeno neskladje med standardi in Zakonom o lekarniški dejavnosti.

Na 5. seji je RSK je obravnaval tudi dopis doc. dr. Mateja Štuheca, ki je zaprosil za mnenje RSK glede zavrnitve za imenovanje za glavnega mentorja iz klinične farmacije. Večina članov RSK je zagovarjala stališče, da RSK ni pristojen za obravnavo pritožb na odločitve UO LZS in nima vloge pritožbenega organa. S tem v zvezi je RSK sprejel sklep:

RSK LF ugotavlja visoko strokovno usposobljenost doc. dr. Mateja Štuheca, mag. farm., spec. klin. farm. in znanstveno odličnost, vendar ni pristojen za podajanje mnenja o izvolitvah ali neizvolitvah posameznikov v postopkih, ki jih v skladu s svojimi pooblastili vodi Lekarniška zbornica Slovenije. Prav tako RSK za lekarniško farmacijo nima vloge pritožbenega organa. Poda lahko le svoje mnenje o primernosti standardov in normativov za izvolitev kandidatov na posamezne funkcije znotraj lekarniške dejavnosti, ne pa tudi o posameznih izvolitvah.

Ker je vodstvu RSK potekel mandat, je RSK izvedel volitve novega vodstva. Novi predsednik za obdobje 2017–2019 je mag. Franci Tratar, mag. farm., spec., podpredsednik pa prof. dr. Aleš Obreza.

RSK je na 5. seji obravnaval še dopis, s katerim je doc. dr. Štuhec prosil za mnenje glede vloge kliničnega farmacevta v zdravstvenem timu na oddelkih bolnišnice. RSK zagovarja stališče, da je vloga kliničnega farmacevta v zdravstvenem timu na oddelkih bolnišnice opredeljena s 4., 6., 24. in 62. členom Zakona o lekarniški dejavnosti, ki je začel veljati 27. januarja 2017. Bolnišnice morajo določiti zakona spoštovati in jih vključiti v svoje interne organizacijske dokumente.

RSK je pripravil tudi odgovor za vodjo lekarne v splošni bolnišnici Izola, Marino Rogić-Eiletz, mag. farm., ki je spraševala o normativih za farmacevtske tehnike v bolnišničnih lekarnah in ali je s katerim dokumentom opredeljeno, katera dela v bolnišnični lekarni opravlja nestrokovni kader. RSK LF je v diskusiji ugotovil, da normativov za farmacevtske tehnike (še) ni, prav tako ni opredelitev glede nestrokovnih delavcev v lekarni, zato bo Lekarniški zbornici Slovenije posredoval predlog, da se tudi za farmacevtske tehnike izdelata kompetenčni model in seznam aktivnosti. Na podlagi kompetenčnega modela in seznama aktivnosti bo možno za javne in bolnišnične lekarne izdelati standarde in normative, ki bodo vključevali realno razmerje med vsemi strokovnimi delavci v dejavnosti. RSK LF je tudi ugotovil, da strokovna dela v skladu z 71. členom ZLD-1 v lekarnah lahko opravljajo le strokovni delavci: magistri farmacije, magistri farmacije specialisti in farmacevtski tehniki. Strokovno delo se po 6. členu Zakona o lekarniški dejavnosti nanaša na vsa opravila v lekarni in bolnišnici, povezana z delom z zdravili in medicinskimi pripomočki.

Na 6. seji smo člani RSK pri pregledu zapisnika prejšnje seje ponovno ugotavljali, da RSK še vedno ni prejel odgovora na dopis glede prevodov standardov za akreditacijo bolnišnic, ki je bil na MZ poslan 23.2.2017. Člani RSK so ponovno izrazili začudenje nad neodzivnostjo MZ v zvezi s tako pomembno strokovno problematiko za lekarniško farmacijo.

Obravnavali smo tudi nov Pravilnik o razširjenih strokovnih kolegijih (Uradni list [44/17](#)), ki prinaša precej sprememb glede števila članov in načina imenovanja oziroma predlaganja članov RSK. Tako je z novim pravilnikom predvideno zmanjšanje števila članov RSK iz 9 na 6, člane RSK za lekarniško farmacijo predlagajo Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke (namesto Slovenskega farmacevtskega društva), Lekarniška zbornica Slovenije in javni visokošolski zavodi, ki izvajajo študijske programe s področja RSK, vsak do tri člane. Člani RSK so izrazili začudenje nad to spremembo, saj nihče od članov RSK ni bil obveščen o tem, da se pripravljajo spremembe pravilnika in niso mogli sodelovati v javni razpravi. Glede na to, da RSK za lekarniško farmacijo pokriva zelo široko strokovno področje lekarniške dejavnosti preseneča dejstvo, da se z novim pravilnikom zmanjšuje število članov, pri tem pa bi dejansko lekarniška dejavnost lahko predlagala samo 1/3 članov. Ni jasno, zakaj Slovensko farmacevtsko društvo, ki predstavlja največje strokovno združenje farmacevtov, torej nosilec lekarniške dejavnosti, nima več pravice predlagati članov RSK, medtem ko Slovensko zdravniško društvo to še vedno lahko. Zato bo RSK pripravil predlog za spremembo omenjenega pravilnika.

RSK je obravnaval tudi pobudo Darje Potočnik Benčič, da RSK na naslednji seji obravnava storitev Pregled uporabe zdravil. RSK se je seznanil tudi z informacijo, da na mariborski Medicinski fakulteti potekajo aktivnosti za uvedbo študija farmacije.

Seznami

Seznam sej, rednih in dopisnih:

- 5. seja RSK, 29. maj 2017
- 6. seja RSK, 23. november 2017

Seznam odprtih zadev:

- Akreditacija bolnišnic – odgovor MZ
- Priprava predloga za spremembo Pravilnika o razširjenih strokovnih kolegijih

Seznam načrtovanih aktivnosti do konca leta 2017:

- 7. seja RSK v mesecu februarju
- 8. seja RSK v mesecu maju
- 9. seja RSK v mesecu oktobru.

Pripravil:

mag. Franci Tratar, mag. farm. spec.

Predsednik RSK za LF

